

Kokousaika 16.11.2017 klo 12.00-14.32

Kokouspaikka Kunnanvirasto, kunnanhallituksen huone

**Saapuvilla
olleen jäsenet**

Outi Kurkela	pj
Piia Juuse	j
Aimo Ahti	j
Ristenrauna Magga	j
Onni Niemelä	j
Tuula Ruponen	j
Ulla-Maija Syväjärvi	j
Elma Vuontisjärvi	j
Marja Näkkälä	vj

**Muut saapuvilla
olleet**

Miia Ahlholm	sihteeri
--------------	----------

Asiat

§ 1 - 8

**Pöytäkirjan
allekirjoitus**

Outi Kurkela puheenjohtaja	Miia Ahlholm sihteeri
-------------------------------	--------------------------

**Pöytäkirjan
tarkastus**

Elma Vuontisjärvi	Marja Näkkälä
-------------------	---------------

Nähtävilläpito

Enontekiön kunnan verkkosivulla www.enontekio.fi

ASIALISTA:

- 1 § Vanhusneuvoston kokouksen järjestäytyminen
- 2 § Vanhusneuvoston nimeäminen kuluvalle valtuustokaudelle
- 3 § Vanhusneuvosto vaikuttamiselimenä
- 4 § Toimintasäännön päivittäminen
- 5 § Vanhusneuvoston edustajan valinta kunnanvaltuuston kokouksiin
- 6 § Osanottajien esille ottamat asiat
- 7 § Tiedoksi saatettavat asiat
- 8 § Seuraava kokous

Vanhusneuvosto 1 § VANHUSNEUVOSTON KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Päätös

Ehdotuksen mukaan, viisi jäsentä ja yksi varajäsen paikalla. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Elma Vuontisjärvi ja Marja Näkkälä.

Päätösehdotus (sosiaaliohjaaja)

Vanhusneuvoston puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi ja vanhusneuvosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi kaksi vanhusneuvoston jäsentä tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Edelleen vanhusneuvosto päättää hyväksyä tämän kokouksen työjärjestyksen.

Selostus

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Vanhusneuvosto ei ole kuntalain mukainen toimielin, eikä vanhusneuvosto käytä kuntalain mukaista päätösvaltaa. On kuitenkin tarkoituksenmukaista päättää kokousten laillisuudesta ja päätösvaltaisuudesta kuten toimielinten kohdalla.

Vanhusneuvoston kokouksen allekirjoitettu pöytäkirja on nähtävillä Enontekiön kunnan verkkosivulla www.enontekio.fi.

**Vanhusneuvosto 2 § VANHUSNEUVOSTON NIMEÄMINEN KULUVALLE
VALTUUSTOKAUDELLE**

Päätös:

Merkittiin tiedoksi. Tämän pykälän yhteydessä vanhusneuvoston varapuheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Ulla-Maija Syväjärvi.

Esitys (sosiaaliohjaaja)

Kunnanhallituksen 6.11.2017 § 310 päätös ja hyvinvointilautakunnan päätös 26.10.2017 merkitään tiedoksi.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 6.11.2017 § 310 Vanhusneuvoston nimeäminen kuluvalle valtuustokaudelle

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus hyväksyy hyvinvointilautakunnan esityksen.

Hyvinvointilautakunta 26.10.2017, 46 § Vanhusneuvoston nimeäminen kuluvalle valtuustokaudelle

Päätös

Hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle, että vanhusneuvoston jäseniksi nimetään:

Jäsen	Varajäsen
Outi Kurkela pj.	Oula-Matti Palojärvi
Piia Juuso	Berit-Ellen Juuso
Aimo Ahti	Tuula Kivipää
Tuula Ruponen	Seija Laurila
Ristenrauna Magga	Marja Näkkälä
Onni Niemelä	Salli Stoor
Ulla-Maija Syväjärvi	Erkki Halkosaari
Elma Vuontisjärvi	Riitta Keskitalo

Ehdotus

Hyvinvointilautakunta tekee esityksen kunnanhallituksen nimeämien jäsenten, vanhusneuvoston puheenjohtajaksi nimetyn Outi Kurkelan ja jäseneksi nimetyn Piia Juuson, varahenkilöiksi.

Hyvinvointilautakunta esittää että vanhusneuvoston jäseniksi nimetään:

jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Outi Kurkela pj	
Piia Juuso	
Aimo Ahti	Tuula Kivipää
Tuula Ruponen	Seija Laurila
Ristenrauna Magga	Marja Näkkälä
Onni Niemelä	Salli Stoor
Ulla-Maija Syväjärvi	Erkki Halkoniemi
Elma Vuontisjärvi	Riitta Keskitalo

Selostus ja päätöshistoria

Kunnanhallitus 25.8.2017, 267 §

Päätös

Kunnanhallitus nimesi vanhusneuvoston puheenjohtajaksi Outi Kurkelan ja sihteeriksi sosiaaliohjaajan. Kunnanhallitus nimesi hallintosäännön mukaisesti toiseksi jäseneksi Piia Juuson vanhusneuvostoon. Kunnanhallitus päätti antaa puheenjohtajalle ja sihteerille tehtäväksi koordinoida vanhusneuvoston perustaminen toimintasääntöineen, jäsenehdotuksineen ja talousarvioineen tiiviissä yhteistyössä vanhusjärjestöjen ym. asiaan liittyvien tahojen kanssa, minkä jälkeen se esitellään hyvinvointilautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle.

Käsittely

Elli-Maria Kultima esitti valittavaksi Piia Juuson.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja)

Kunnanhallitus nimeää vanhusneuvoston puheenjohtajaksi Outi Kurkelan ja sihteeriksi sosiaaliohjaajan. Kunnanhallitus nimeää hallintosäännön mukaisesti toisen valtuutetun vanhusneuvostoon. Kunnanhallitus päättää antaa puheenjohtajalle ja sihteerille tehtäväksi koordinoida vanhusneuvoston perustaminen toimintasääntöineen, jäsenehdotuksineen ja talousarvioineen tiiviissä yhteistyössä vanhusjärjestöjen ym. asiaan liittyvien tahojen kanssa, minkä jälkeen se esitellään hyvinvointilautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle.

Selostus

Kuntalain 27 §:n mukaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Kunnan hallintosäännön 16 §:n mukaan kunnassa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kunnanhallitus. Näihin valitaan vähintään 2 valtuutettua.

Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhusneuvoston kokoonpano, valinta ja toimintatavat ovat kunnan päätettävissä. Kunnanhallitus voi hyväksyä vanhusneuvostolle toimintasäännön, jossa todetaan vanhusneuvoston lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä, mitä tahoja jäsenet edustavat, vanhusneuvoston toimikausi, kokousten koollekutsuminen, puheenjohtajan valinta ja sihteerin tehtävien hoitaminen sekä toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen. Vanhusneuvoston tehtäväkenttä ulottuu kaikkiin niihin tehtäviin, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön elinolosuhteiden ja palvelujen kannalta.

Vanhusneuvoston tehtäviin voi sisältyä muun muassa aloitteiden, kannanottojen ja lausuntojen tekeminen. Vaikuttamistehtävän hoitaminen edellyttää, että vanhusneuvosto saa hyvissä ajoin tiedot ajankohtaisista hankkeista ja myös sen oma-aloitteinen rooli on tärkeä.

Vanhusneuvosto ei ole kuntalain tarkoittama toimielin, joten sillä ei ole oikeutta tehdä muutoksenhakukelpoisia hallintopäätöksiä. Vanhuspalvelulain (980/2012) nojalla vanhusneuvosto on otettava mukaan vanhuspalvelulain mukaisen ikääntyneen väestön hyvinvointia koskevan suunnitelman valmisteluun ja palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin.

Toimintaedellytyksistä huolehtiminen tarkoittaa mm. sitä, että kunta osoittaa kokoustilan, huolehtii kokousten järjestämisestä ja vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista. Toimintaan täytyy varata riittävät määrärahat. Erillinen määräraha talousarviossa jäntevöittää vanhusneuvoston toimintaa.

Kokouspalkkioiden maksaminen on perusteltua, mutta on kunnan harkinnassa. Kunnanhallitus voi esimerkiksi päättää, että vanhusneuvoston jäsenten palkkioista ja muista korvauksista on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintosäännössä määrätään lautakunnan jäsenten palkkioista ja korvauksista.

Kunnan hallintosäännön 94 §:n mukaan nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto voivat kukin nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Vaikuttajaelimien edustajilla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Neuvostolla on oikeus kutsua kokoukseen kuultavaksi kunnan viranhaltijoita ja tarpeelliseksi katsomiaan tahoja. Enontekiön kunnassa on hyväksytty vanhusneuvoston toimintasääntö 1.1.2014 lukien. Toimintasääntö tulee päivittää vastaamaan mm. uutta kuntalakia ja kunnan hallintosääntöä.

Vanhusneuvosto 3 § VANHUSNEUVOSTO VAIKUTTAMISELIMENÄ

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Käytiin yhteistä keskustelua vanhusneuvoston roolista. Vanhusneuvoston jäsenenä tarvitaan riittävästi tietoa ja perehtyneisyyttä, koska käsiteltävänä on laaja-alaisia ikäihmisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä asiakokonaisuuksia. Vanhusneuvoston oma-aloitteinen rooli todettiin myös tärkeäksi. Vanhusneuvosto on avainasemassa ottamaan kantaa ennaltaehkäisevään kehittämistyöhön. Todettiin että vanhusneuvoston jäsenistöllä on omien kokemusten kautta tietoa ja ymmärrystä ikäihmisten arjesta ja tarpeista sekä enontekiöläisiin ikäihmisiin liittyvistä kehittämiskohteista. Odotukset tulevalle toiminnalle ovat positiivisia. Toivotaan hyvää yhteistyötä ja vaikuttavaa osallistumista.

Ehdotus (sosiaaliohjaaja)

Merkitään tiedoksi.

Käydään keskustelu vanhusneuvoston roolista kuntalain ja vanhuspalvelulain mukaisena vaikuttajaelimenä.

Selostus

Kuntalain 27 §:n mukaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Kunnan 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön 16 §:n mukaan kunnassa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kunnanhallitus. Näihin valitaan vähintään 2 valtuutettua.

Vanhusneuvosto on otettava mukaan ikääntyneen väestön hyvinvointia koskevan suunnitelman valmisteluun sekä palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin. Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhusneuvoston kokoonpano, valinta ja toimintatavat ovat kunnan päätettävissä. Kunnanhallitus voi hyväksyä vanhusneuvostolle toimintasäännön, jossa todetaan vanhusneuvoston lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä, mitä tahoja jäsenet edustavat, vanhusneuvoston toimikausi, kokousten koollekutsuminen,

puheenjohtajan valinta ja sihteerin tehtävien hoitaminen sekä toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen.

Vanhusneuvoston tehtäväkenttä ulottuu kaikkiin niihin tehtäviin, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön elinolosuhteiden ja palvelujen kannalta.

Vanhusneuvoston tehtäviin voi sisältyä muun muassa aloitteiden, kannanottojen ja lausuntojen tekeminen. Vaikuttamistehtävän hoitaminen edellyttää, että vanhusneuvosto saa hyvissä ajoin tiedot ajankohtaisista hankkeista ja myös sen oma-aloitteinen rooli on tärkeä.

Vanhusneuvosto ei ole kuntalain tarkoittama toimielin, joten sillä ei ole oikeutta tehdä muutoksenhakukelpoisia hallintopäätöksiä.

Vanhuspalvelulain (980/2012) nojalla vanhusneuvosto on otettava mukaan vanhuspalvelulain mukaisen ikääntyneen väestön hyvinvointia koskevan suunnitelman valmisteluun ja palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin.

Toimintaedellytyksistä huolehtiminen tarkoittaa mm. sitä, että kunta osoittaa kokoustilan, huolehtii kokousten järjestämisestä ja vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista. Toimintaan täytyy varata riittävät määrärahat. Erillinen määräraha talousarviossa jäntevöittää vanhusneuvoston toimintaa.

Kokouspalkkioiden maksaminen on perusteltua, mutta on kunnan harkinnassa. Kunnanhallitus voi esimerkiksi päättää, että vanhusneuvoston jäsenten palkkioista ja muista korvauksista on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintosäännössä määrätään lautakunnan jäsenten palkkioista ja korvauksista.

Kunnan hallintosäännön 94 §:n mukaan nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto voivat kukin nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Vaikuttajaelimien edustajilla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Vanhusneuvostolla on oikeus kutsua kokoukseen kuultavaksi kunnan viranhaltijoita ja tarpeelliseksi katsomiaan tahoja.

Enontekiön kunnassa on hyväksytty vanhusneuvoston toimintasääntö 1.1.2014 lukien. Toimintasääntö tulee päivittää vastaamaan mm. uutta kuntalakia ja kunnan hallintosääntöä.

Vanhusneuvosto 4 § VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNNÖN PÄIVITTÄMINEN

Päätös

Evästyskeskustelun perusteella päivitettiin toimintasääntö, laadittiin toimintavuoden 2018 toimintasuunnitelma sekä vanhusneuvoston toiminnan kannalta tarkoituksenmukainen talousarvioesitys. Päätettiin, että vanhusneuvoston sihteeri kirjoittaa puhtaaksi toimintasäännön, toimintasuunnitelman ja talousarvioesityksen tehden niistä esityksen hyvinvointilautakunnalle ja hyvinvointilautakunta edelleen kunnanhallitukselle.

Ehdotus (sosiaaliohjaaja)

Vanhusneuvosto käy evästyskeskustelun toimintasäännön päivittämistä varten. Vanhusneuvosto toteaa että vanhusneuvoston sihteeri valmistelee evästyskeskustelun perusteella toimintasäännön seuraavaan kokoukseen. Päivitetty toimintasääntö esitellään hyvinvointilautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle.

Selostus

Enontekiön vanhusneuvoston toimintasääntö on hyväksytty 1.1.2014 lukien. Kunnanhallitus on päättänyt 25.8.2017 267 § että toimintasääntö on päivitettävä vastaamaan uutta kuntalakia ja kunnan hallintosääntöä.

Kunnanhallitus voi hyväksyä vanhusneuvostolle toimintasäännön, jossa todetaan vanhusneuvoston lakisäätteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä, mitä tahoja jäsenet edustavat, vanhusneuvoston toimikausi, kokousten koollekutsuminen, puheenjohtajan valinta ja sihteerin tehtävien hoitaminen sekä toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen.

Vanhusneuvoston tehtäväkenttä ulottuu kaikkiin niihin tehtäviin, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön elinolosuhteiden ja palvelujen kannalta.

Voimassa oleva toimintasääntö kokousmateriaalin liitteenä.

**Vanhusneuvosto 5 § VANHUSNEUVOSTON EDUSTAJAN VALINTA
KUNNANVALTUUSTON KOKOUKSIIN**

Päätös

Kunnanvaltuuston kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella valittiin yksimielisesti Ulla-Maija Syväjärvi. Varajäsentä ei valittu.

Ehdotus (sosiaaliohjaaja)

Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan yhden jäsenen ja tälle varajäsenen edustajaksi kunnanvaltuuston kokouksiin.

Selostus

Kunnan hallintosäännön 94 §:n mukaan nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto voivat nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Vaikuttajaelimien edustajilla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetuissa kokouksissa.

Vanhusneuvosto 6 § OSANOTTAJIEN ESILLE OTTAMAT ASIAT

Onni Niemelä esitti, että kuntaan tulisi saada ikäystävällinen kuntosali ikäihmisten toimintakyvyn ja liikuntakyvyn edistämiseksi. Pohdittiin, onko mahdollista hankkeistuksen kautta viedä asiaa eteenpäin? Esimerkiksi yhteistyössä kunnassa toimivien yhdistysten kanssa, mm. sydänyhdistys, Hetan latu ja eläkeläisyhdistys.

Marja Näkkälä toi esille huolen, että kirkkoon pääsy on haasteellista ikäihmisille jyrkän rinteeseen vuoksi, erityisesti talvisin. Kaikki vanhusneuvoston jäsenet yhtyivät huoleen. Vanhusneuvosto päätti jättää kannanoton osallistumista ja turvallisuutta edistävästä muutoksesta kirkkoon pääsemiseksi Enontekiön seurakunnan vt. kirkkohera Matti Hirvilammille. Ensisijaisesti kunnan ikäihmisille on mahdollistettava pääsy kirkkoon. Pohdittiin, että voisiko jumalanpalveluksia joskus pitää seurakuntasalissa?

Osallistujien mukaan aikaisemmin vanhusneuvostolle korvattiin kokousmatkat, ei kokouspalkkiota. Käytiin keskustelua että kokouspalkkioiden maksaminen olisi pieni porkkana ja kannustin osallistumiseen. Sovittiin, että puheenjohtajan ja sihteerin selvittävät onko vanhusneuvostolle maksettu kokouspalkkiot edellisen toimintakauden aikana.

Vanhusneuvosto 7 § TIEDOKSI SAATETTAVA ASIAT

Päätös

Keskusteltiin Voimaa vanhuuteen hankkeesta ja Lapin vanhusneuvostojen maakunnallisen työkokouksen sisällöstä, jonka jälkeen merkittiin tiedoksi.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Voimaa vanhuuteen hanke

Enontekiön kunta on valittu mentorointikunnaksi Ikäinstituutin valtakunnalliseen Voimaa vanhuuteen - hankkeeseen. Hanke kestää kolme vuotta.

Hankkeen tavoitteena on aktivoida kunnan ikäihmisiä liikkumaan eri tavoin ja sitä kautta tukea hyvää arkea, toimintakykyisyyttä sekä kotona asumista. Toimintakyvyn heikkenemisellä tarkoitetaan esimerkiksi ennakoivia liikkumisongelmia, alkavia muistisairauksia tai lievää masennusta, jotka voivat johtaa liikkumisen rajoittumiseen ja avun tarpeen lisääntymiseen. Terveysliikunta on osoitettu tehokkaaksi ja edulliseksi tavaksi edistää iäkkäiden ihmisten hyvinvointia laaja-alaisesti.

Kunta koordinoi hanketta, mutta yhteistyötä tehdään aktiivisesti eri järjestöjen, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Hankkeelle on nimetty yhteistyöryhmä, johon kuuluu kunnan, järjestöjen, yhdistysten ja yrittäjien edustajia. Vanhusneuvoston puheenjohtaja Outi Kurkela on kutsuttu yhteistyöryhmään. Ikäinstituutista kunnalle on nimetty oma mentori, suunnittelija Heli Starck.

Hanke on käynnistynyt Enontekiön osalta syyskuussa 2017. Esite Voimaa vanhuuteen hankkeen etenemisestä liitteenä.

14.11.-16.11.2017 Voimaa vanhuuteen hanke järjestää mukana oleville kunnille VoiTas - kouluttajakoulutukseen (voima ja tasapainoharjoittelu) koulutuksen Rovaniemellä. Enontekiöltä koulutukseen osallistuu 5 henkilöä.

Lapin vanhusneuvostojen työkokous etäyhteydellä 9.11.2017 klo 12.00-14.00

Työkokoukseen osallistuivat Enontekiöltä Hetan virtupisteestä Piia Juuso klo 12.00-13.35, Tuula Ruponen, Ulla-Maija Syväjärvi klo 13.40-14.00 ja sihteeri Miia Ahlholm. Erkki Halkosaari osallistui Karesuvannon virtupisteestä.

Viestintä- ja kulttuurikoordinaattori Heli Nurmi kävi esittäytymässä kokouksen aikana.

Vanhusneuvosto 8 § SEURAAVA KOKOUS

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi alkuvuodesta 2018. Tarkempi ajankohta tarkentuu myöhemmin. Seuraavaan kokoukseen kutsutaan jäsenet ja varajäsenet.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.32.